

فصل دوم

۱. حقوق نقش را با مثال توضیح دهید.

مثال: مجموعه الگوهای عملی که فرد در نقش خاص خود انتظار دارد دیگران نسبت به او انجام دهند حقوق آن نقش نامیده می شود. **مثال:** در خانواده فرزند بزرگتر انتظار دارد مورد مشورت والدین قرار بگیرد.

۲. در یک بانک دو نقش بنویسید و برای هر کدام از نقش ها یک حقوق نقش بنویسید.

پاسخ: کارمند بانک: همکاری سایر کارمندان با او _ رعایت احترام کارمند توسط مشتریان بانک . مشتری بانک: رعایت احترام مشتری توسط کارمندان _ انجام شدن سریع کار مشتری در بانک

۳. افراد به چند طریق در جایگاه یک نقش قرار می گیرند همراه با مثال .

پاسخ: گاه نقش را خود می پذیرد و گاه آنرا به او نسبت می دهند افراد می توانند نقش معلمی، دانش آموزی را بپذیرند، اما نقش دختر یا پسر بودن به فرد نسبت داده می شود.

۴. آرمان اجتماعی را با مثال توضیح دهید.

مثال: ارزش های مشترکی که هر جمع و جامعه ای برای رسیدن به آنها تلاش می کند آرمان اجتماعی نامیده می شود. مثل رفع نیازهای اولیه، ارزش های والای انسانی چون آزادی و عدالت.

۵. در جامعه چه عاملی نقش های مختلف را به یکدیگر پیوند می دهند؟ چگونه ؟

مثال: در جامعه و گروه هرکسی نقشی دارد و متناسب با نقش خود کارهای خاصی را انجام می دهد . اما کلیه ی نقش ها و کارها در جهت تحقق ارزشی مشترک انجام می شود و این هدف مشترک است که نقش ها را به یکدیگر پیوند می زند.

۶. نظام اجتماعی را تعریف کنید با مثال .

پاسخ: به مجموعه نقش های اجتماعی متقابل به هم پیوسته که برای تحقق هدفی مشخص پیوند یافته و بصورت یک واحد یکپارچه در آمده اند را گویند. مثل نظام بانک.

۷. برای هر یک از نظام های زیر دو خرده نظام بنویسید . الف) نظام سیاسی ب) نظام اقتصادی

پاسخ: الف) دولت _ مجلس _ قوه ی قضاییه ب) بانک ها _ خرده نظام تولید _ خرده نظام توزیع

۸. به نظر شما در یک جامعه درگیر جنگ که دچار تعارض شده است خرده نظام های اقتصادی چگونه عمل می کند؟

پاسخ: اگر در چنین جامعه ای خرده نظام اقتصادی با هدف کسب بیشترین سود از موقعیت استفاده کند هدف این خرده نظام با هدف کلی ن ظام اجتماعی نامتناسب خواهد بود . این عدم تناسب، مانع دستیابی جامعه به هدف خویش می شود.

۹. دو مورد از علل عدم تعارض نظام اجتماعی را ذکر کنید .

پاسخ: ارزش های خرده نظام های يك نظام اجتماعی کل با یکدیگر با ارزش های کلی جامعه ناسازگار باشد. ارزش های خرده نظام ها بعدها به سمت ارزش های مغایر کشیده شوند.

۱۰. دو مورد از اقداماتی را که برای حفظ تعادل نظام اجتماعی لازم است ذکر نمایید .

پاسخ: باید تمام خرده نظام های آن جامعه با هدف نظام اجتماعی کل سازمان یابند . برنامه هایی که برای اداره کشور تدوین می شود همه با هدف نظام اجتماعی کل متناسب تدوین شود.

۱۱. مفهوم جامعه پذیری را با مثال توضیح دهید .

پاسخ: آماده شدن فرد توسط جامعه برای برعهده گرفتن نقش ها را گویند . **مثال:** واعظی که نحوه ی رفتار مناسب در جامعه را متذکر می شود.

۱۲. کنترل اجتماعی چیست؟ رابطه آن را با جامعه پذیری توضیح دهید .

پاسخ: جامعه افراد خود را از راه درونی کردن ارزش ها و نیز اعمال مجازات اجتماعی می کند . اجتماعی کردن افراد از طریق اعمال مجازات را کنترل اجتماعی می گویند . در واقع کنترل اجتماعی یکی از روش های جامعه پذیری است.

۱۳. جامعه افراد را از چه راه هایی اجتماعی می کند؟

پاسخ: از طریق درونی کردن ارزش ها. از طریق کنترل اجتماعی

۱۴. نقش های مختلف در جامعه را چه چیزی به یکدیگر پیوند می دهد؟

پاسخ: کلیه نقش ها و کارها را هدف یا ارزش مشترک به هم پیوند می دهد.

۱۵. دو نقش نسبت داده شده و پذیرفته شده را با مثال توضیح دهید .

پاسخ: گاه نقش را خود فرد می پذیرد و گاه آنرا به اونسبت می دهند . فرد می تواند نقش معلمی، دانش آموزی را بپذیرد اما ترك و فارس بودن را به اونسبت می دهند بدون اینکه فرد انتخاب کرده باشد .